

ACC. N:R M. 15012:1-9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Hilmer Andersson, Brösarp
Härad: Albo Berättare: " " "
Socken: Brösarp Berättarens yrke: smed
Uppteckningsår: 1960 Född år 1894 i Ö. Kärstorp, (Kärstorp av), Färs län (c)

Liesvide. s. 1-9.

Lu F 113

Om lämnandet har jag ingenting att
berätta men kan jag kanske i vissa fall hjälpa
med mitt "öra" till släkten. Lämnandet är inte
nutt utditt ännu därför att jag ej älskar mig
lämnandet till på Hivings maskinad år 1959 men när
det köptes har jag ingen aning behöven i köpen på
1800 Takt. Att det numera är ant om lämnandet
har beser mest på att efterfrågan är för liten och
kanske inte så lätt besända på att köpa att
smida eggen inte behöves i tillräcklig omfattning.
När har köpt att tillverka fabriksmässigt blev
det i linande, förbrukarna förstod i järnen järnet
att den billiga kien var nästan oärlig därför att den
i vill betalt (släppligt kan i händelse av händelse det skall
bli fin egg, i så fall för det användas till en åkr o fin
skallitet. Ett par lämnanden har jag varit i kontakt
med på Hivings maskinad för ca. 25 år sedan, den
en av de Per Nilsson hans har var omöjligt med P.N

Den andra hustru Nils Persson hems hvar var märkt med
N.P., en tredje kallades för björnen och hems hvar var
märkt med en björn, dessa nummer frågade jag inte
efter men deras yrkte föredde nummer till smälts
gränsen, så mycket som jag såg om dessa tre så
var dem alla mycket skickliga i sitt yrke, jag var
mycket antalet av bönder i Lersjö i Pörsjö och
hjälpa till med tidsvis tiden mellan 1920 och 1930,
mitt barn var att jag brukade komma över eggen
med min fiskkniv, det var mest Nils Persson
som sade en gång då jag såg två hvar, den fenen
märkt vare med. Jag var att dessa hvar
var huvudsakligen bönder och hvar förtjänade
på vintermånaderna och att hvar familjen hjälpa
till med detta arbete samt vid den tiden då det
fanns goda ersättningsförhållanden så var riket
skonomin god för dem som hade ett välkint
märke på sin produkt.

Dam kom neråt Rhine i slutet av Maj körde
med två små båtar i rentige full från gäst
till gäst samt stannade till hos lantbrukarna
och vid gästgivar-gästerna när sedan stes
marknaderna kom i Juli minad Esten var i Juni
så var dam där o det kunde ibland bli utaffär
så innan var det hjälpslut med präfyllning av
lagret, en tiemil talade om att man i Gäst vill
över 300 liar, förutom fjällknivar o kaskeller.

Yrvelilvararen såldes av tillverkaren igen, det
skunda gick best genom järn o lantbrukarna.
Stormarknaderna var ju vi senare tid varit Rhine,
Gästa, Kläby, Tomville, Esten o Grund, det var ju
färr i tiden varit sådana ju många andra platser
bl. a. Degerburga som i detta hänseende kommit sådana
annu, så har det varit sådana även i Bräcke, Västby
m. fl. Grund (hi) verk i de flesta fullt man
ibland alltid av en ung son, liksom lig liksom i ryggen

ibland rorsad med en jaggarsremma men inte
ofta för då en kunde skulle säga här så tag den
till id och slag rygerna samman och trädde sig
kamma till konstliden or blingon, Pulvereringen
gick ju bra att bedimma men kallar inget annat

hur många här som en man kunde tillverka
per år kinner jag ej till, jag kallar om handlarna
håll material, det är möjligt att vissa järnband
har var järnlagman i vissa fall.

Jag har en gammal kalle som bor i Halling
län som varit mycket mångsidig i yrket, jag
tror han skulle kunna ge goda tips i många
frågorna, så är det landsvärdningen i Värmland
Hän Björkhamnen som varit järnbandare i Orby.

Det var naturligt att man kunde säga bryntiska
(strykpen) samt bryntin (värdsten) sålaren biskops
av bismiddan, det var de o.k. isagångerna som
kom med sådant härande på samma sätt som emellan

för 30 år sedan komde man säga en gästlik
"5 kvartier" för 3 a 3:50 förra året fick jag ge 9:-
för en bitadon, det var mest anser som ett fynd
med en bit med gull till i.

Skärerna var nog ett mysked äldre delarna,
det är inte många värdena utskap jag vill i
min tid, min farfar brukade säga en skina
här a sätta på värdent skift, dess användas
att skära en bukter a andra bukter som nätt
i elen samt gris a dyg som nätt där det var
det rick att få den skimb.

Att skären fick ingen framtid då den kom till
bussade på att gräderna genom några kultus
den fradigen och arketit bekändes på andra partar
skären var i en plats då det var en bukter eller
ett illa här a ett annat där, det var betydligt
mer anhängande att arbeta med bit sin med
skära men det var ingen bukter för att få fram

Artulid i lid på ett stans bottenark, när det så kunde
 gå där så blev det bruk även vid de mindre bottenark.
 Beträffande starker o bruket av liana så användes
 kastare lian för stikern dels besände grå såll det var
 det ^m mest påkostade kuggningen, dels för att öng
 griset var rgt och för att kunna kugga av det
 påberjades artulid redan i dagstörningen de daggen
 var grå så och för att kunna kugga omkring luan
 och slana samt smiltan brukar, det skulle var
 fem och sex koratlar lian till detta (ett koratlar = 6 tum)
 i an. blir det 15 an, det skulle till gristerna vara
 korta o mer mängda kistefte än till kuggning av
 råg o värsad, till kuggning av råg användes grist
 lian, för kuggningen av värsad användes majstaken
 det var ett ganske långt o lömligen rakt kistefte med
 gristall bygel som såll över på kistefte, ibland var
 denna bygel dubbel för att kunna lägga den an kuggna
 råden jämt, då var den tillberedd att rulla upp i raket.

Som synes av det föregående var bingden i samtliga
 fall 5-6 och 7 kvartier på liarna, av sågner har jag hört
 att det förekom påstobar som var 4 kvartier och även
 mansliar som var 8 kvartier men har aldrig sett sådana.
 En husman som det kallades (det var dessa som i hundraårlig
 kläddes byggnaden) berättade om att två lior en ärlig, en
 del kunde slitas upp o de varade dem några år, andra
 däremot bröts av hundra på dels ansett påfästning
 dels på tillverkningssfel som gav sig tillkänna yttre
 en lida påfästning, någon oömsvärd påstobar
 förekom inte om det var ett mindre parti eller stycke
 vis, av det realisation så var det om liornas var
 bjuden på mat o slaktvaror av sina köpare sådant
 har hört på Västermarknad.

Husmanerna som gjorda var försäljare skaffade sig
 lagi då dagveran var slut, det kunde även hända
 att den hade stimplats är från år, men var nästan
 rentigt, men den var såg att den var vilkade

hos värderna, dem var inte några på komfarten
sick dem lite på eller helst att ligga i så var dem
något, fyller både dem själva med sig, ett leggal
eller en ton värtigilla var det som dem behövde,
men får ju komma ihåg att det var sammans
mederna som de tog sina turor.

Slutligen på ett nummer bestämdes efter det antal
väster som behövdes, alltså ett tag var en väst o
minne, till en kunde både två väster, eller kunde både
fyra till två väster, större var herrgård.

Skärningen av lin var först slipning på slipsten
i många fall först på en grövre ren på en finare
slipsten, efter slipning skedd med klynslin (vidjulen)
o väl med sluppanen, detta var en verklig formad
västiska som det först lades något fyll på båda sidorna
vidan sträddes linresad linan på och quads sedan
på stikan med fjällkniven till det blev ett gäst
o fast lager på båda sidor i sluppanen, denna

släppts så utvalvis på båda sidor på tien för att
siktigt finjustera eggen, detta fick ske med sam-
ma nullanum för att hålla eggen fin och därmed
spara armarna.

I detta sammanhang har jag friskt minne från
mina pojkar då jag brukade tillbringa somrarna
hos min morfar i Pötra Landby en kreflig man
som kunde hantera tien och var mycket anlitad
särskilt vid gränstillam i Tjyngre mader och på
Kongsmarkum, varje kväll då han kom hem brukade
genomgå tiell så var det att släpa in tre å fyra tien
för nästa dags bruk, jag och mamma skiftade att dra
slipstolen för den fick inte denna järren slipningen
var färdig. Tydd för den skapade tien var
en riktiga om varje tien å inte var jag att den
hade någon benämning utan om det skulle vara
"Låsen" eller "Låsen".

I början på detta sekel kom det in många stillet o
hårdmaskiner från Amerika